

2026-02-05
KN2026/00248

Klimat- och näringslivsdepartementet

Verket för innovationssystem
Mäster Samuelsgatan 56
101 58 Stockholm

Uppdrag till Verket för innovationssystem om förberedande arbete för deltagande i viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse med inriktning artificiell intelligens respektive avancerade halvledare

Regeringens beslut

Regeringen ger Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att förbereda ett eventuellt svenskt deltagande i de viktiga projekten av gemensamt europeiskt intresse (Important Project of Common European Interest) rörande artificiell intelligens (IPCEI AI) respektive avancerade halvledare (IPCEI AST), genom att:

- delta för Sveriges räkning i medlemsstaternas gemensamma arbete med att förbereda för och genomföra IPCEI AI respektive IPCEI AST,
- genomföra ett nationellt intresseförfarande riktat till företag för deltagande i IPCEI AI respektive IPCEI AST, och
- vägleda eventuella svenska projekt i processen.

Uppdraget löper under förberedelsefasen för IPCEI AI och IPCEI AST. Dialog ska föras löpande med Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet). Ingen särskild skriftlig rapportering efterfrågas.

Närmare om uppdraget

Strategiska mål och närmare inriktning för IPCEI AI och IPCEI AST har beslutats av deltagande medlemsstater. Vinnova ska genomföra ett nationellt intresseförfarande riktat till företag mot bakgrund av de aktuella

inriktningsdokumenten och svenska styrkeområden, anpassat till den tidplan som har satts gemensamt av deltagande medlemsstater. Vinnova får avgränsa förfarandet till att avse ett associerat deltagande.

Vinnova ska vidare genomföra det förberedande arbete som krävs i samarbete med andra deltagande medlemsstater i IPCEI AI respektive IPCEI AST, för att svenska projekt ska kunna delta.

Skälen för regeringens beslut

IPCEI utgör en grund enligt artikel 107.3 b i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för att betala ut statligt stöd till företag. Denna stödgrund syftar till att möjliggöra bland annat gränsöverskridande projekt i form av värdekedjor eller industriella ekosystem som omfattar flera medlemsstater för att stärka innovationskraften inom EU. Projektet måste bidra på ett konkret, tydligt och identifierbart sätt till ett eller flera av unionens mål och ha stor inverkan på unionens konkurrenskraft, ha betydelse för hållbar tillväxt, eller på ett väsentligt sätt ta itu med samhällsproblem eller vara värdeskapande i hela unionen.

Deltagande i en IPCEI kan ske på olika sätt, som direkt, associerad eller indirekt partner. Deltagande som associerad partner kan ske med stöd av en annan stödgrund än det s.k. IPCEI-meddelandet¹, till exempel den allmänna gruppundantagsförordningen.

Nu förbereds nya projekt med inriktning artificiell intelligens och avancerade halvledare. Deltagande medlemsstater har beslutat om den närmare inriktningen för dessa. Regeringen uttryckte Sveriges intresse att undersöka möjligheterna nationellt för projekt och partners att delta i IPCEI AI respektive IPCEI AST, som direkt, associerad eller indirekt partner i december 2025, genom brev till koordinerande parter.

Regeringen bedömer att inriktningen för de båda projekten omfattar svenska styrkeområden och att ett eventuellt deltagande kan bidra till regeringens ambitioner och målsättningar att utveckla svenska styrkepositioner inom strategiskt viktiga teknikområden (bl.a Sveriges industristrategi: för en teknikledande och konkurrenskraftig industri i en ny omvärld, Sveriges

¹ Meddelande från kommissionen – Kriterier för analys av förenlighet med den inre marknaden av statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI). 2021/C 528/02

digitaliseringsstrategi 2025–2030, forsknings- och innovationspropositionen 2024 (prop. 2024/25:60), och Nationell säkerhetsstrategi (skr. 2023/24:163).

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Susanna Jansson

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU CRP1, SF

Utrikesdepartementet/FH, HI, NIS, SP

Försvarsdepartementet/EM

Finansdepartementet/BA, DIS, DOF, IEA

Utbildningsdepartementet/F

Klimat- och näringslivsdepartementet/E, EUI, KL, NIM